Lietas Nr. 11300000415
Lietas arhīva Nr. KA05-0161-15/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2015.gada 1.oktobrī

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā
tiesnese referente R.Liepiņa
tiesneses Dz.Apine un E.Sudāre

izskatīja apelācijas kārtībā rakstveida procesā krimināllietu sakarā apsūdzētā /pers. D/ apelācijas sūdzību par Madonas rajona tiesas 2015.gada 22.maija spriedumu, ar kuru

/pers. D/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu septiņu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, daļēji saskaitot piespriestos sodus - brīvības atņemšana uz 8 (astoņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu noteiktajam sodam daļēji pieskaitīts piespriestais sods pēc Madonas rajona tiesas 2015.gada 19.februāra sprieduma un galīgais sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteikts - brīvības atņemšana uz 2 (diviem) gadiem un 10 (desmit) mēnešiem.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu sodīti arī /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, kuri spriedumu nav apstrīdējuši.

Noklausījusies tiesneses - referentes ziņojumu un pārbaudījusi lietas materiālus, apgabaltiesa

konstatēja:

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot telpā (zādzību), šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos:

1.noziedzīgais nodarījums. /pers. D/, /pers. E/ un /pers. G/ 2014.gada laika posmā no 30.oktobra līdz decembra beigām (precīzu datumu un laiku izmeklēšanas gaitā nebija iespējams noskaidrot), būdami alkohola ietekmē, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ar mērķi iegūt vērtīgas mantas, t.i, mantkārīgā nolūkā, ieradās Madonas novada Barkavas pagasta /Nosaukums A/, kur /pers. D/ izsita mājas loga dubultlogu EUR 16 vērtībā (vienas rūts vērtība EUR 8) un iekļuva ēkas telpās, kur no iekšpuses izlauza durvis, salaužot visā durvju garumā koku EUR 25 vērtībā un sabojājot durvju slēdzeni EUR 5 vērtībā. Tad atvēra durvis un /pers. E/ un /pers. G/ iekļuva mājas telpās, no kurām kopīgi slepeni nozaga /pers. H/ piederošo īpašumu EUR 132,29 vērtībā, un tieši: 30 grīdas lamināta dēļus (7,47 m^2) EUR 52,29 kopvērtībā (viena m^2 vērtība EUR 7), vienu atpūtas krēslu EUR 50 vērtībā; trauku komplektu - šķīvji, glāzes, dakšiņas, karotes, naži, krūzes EUR 20 vērtībā; aizkaru EUR 10 vērtībā, līdz ar ko nodarīja cietušajam /pers. H/ materiālo kaitējumu EUR 178,29 kopvērtībā.

Šādas /pers. D/, /pers. E/ un /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

2.noziedzīgais nodarījums. /pers. D/, /pers. E/, /pers. G/ 2014.gada laika posmā no 30.oktobra līdz decembra beigām (precīzu datumu un laiku izmeklēšanas gaitā nebija iespējams noskaidrot), būdami alkohola ietekmē, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ar mērķi iegūt vērtīgas mantas, t.i, mantkārīgā nolūkā, ieradās Madonas novada Barkavas pagasta /Nosaukums A/, kur pa neaizslēgtām durvīm /pers. D/, /pers. E/ un /pers. G/ iekļuva /pers. H/ piederošās mājas telpās, no kurām kopīgi slepeni nozaga /pers. H/ piederošo īpašumu EUR 102,29 vērtībā : 30 grīdas lamināta dēļus (7,47 m^2) EUR 52,29 kopvērtībā (viena m^2 vērtība EUR 7), vienu atpūtas krēslu EUR 50 vērtībā, nodarot cietušajam materiālo kaitējumu EUR 102,29 apmērā.

Šādas /pers. D/, /pers. E/ un /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

3.noziedzīgais nodarījums. /pers. D/ un /pers. G/ 2014.gada laika posmā no 30.oktobra līdz decembra beigām (precīzu datumu un laiku izmeklēšanas gaitā nebija iespējams noskaidrot), būdami alkohola ietekmē, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ar mērķi iegūt vērtīgas mantas, t.i, mantkārīgā nolūkā, ieradās Madonas novada Barkavas pagasta /Nosaukums A/, kur /pers. D/ un /pers. G/ caur neaizslēgtām durvīm iekļuva /pers. H/ piederošās mājas telpās, no kurām kopīgi slepeni nozaga /pers. H/ piederošo dīvānu EUR 100 vērtībā, līdz ar ko nodarīja cietušajam materiālo kaitējumu minētās summas apmērā.

Šādas /pers. D/un /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

4.noziedzīgais nodarījums. /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/ 2014.gada laika posmā no 30.oktobra līdz decembra beigām (precīzu datumu un laiku izmeklēšanas gaitā nebija iespējams noskaidrot), būdami alkohola ietekmē, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ar mērķi iegūt vērtīgas mantas, t.i, mantkārīgā nolūkā, ieradās Madonas novada Barkavas pagasta /Nosaukums A/, kur, izsitot vagoniņa loga dubultlogu EUR 16 vērtībā (vienas rūts vērtība EUR 8), /pers. D/ un /pers. F/ iekļuva vagoniņa telpā, no kuras kopīgi slepeni nozaga /pers. H/ piederošo gāzes balonu ar vadu un reduktoru EUR 50 vērtībā, kā arī pa neaizslēgtām durvīm /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ iekļuva /pers. H/ piederošās mājas telpās, no kurām kopīgi slepeni nozaga /pers. H/ piederošo īpašumu EUR 210,42 vērtībā : 20,06 m^2 grīdas lamināta dēļus EUR 140,42 kopvērtībā (viena m^2 vērtība EUR 7); čuguna plīts virsmu EUR 50 vērtībā; čuguna plīts durtiņas EUR 20 vērtībā, līdz ar ko pavisam nodarīja cietušajam materiālo kaitējumu EUR 276,42 apmērā.

Šādas /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

5.noziedzīgais nodarījums. /pers. D/, /pers. F/, /pers. E/ un /pers. G/ 2014.gada laika posmā no 30.oktobra līdz 24.decembrim (precīzu datumu un laiku izmeklēšanas gaitā nebija iespējams noskaidrot), būdami alkohola ietekmē, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ar mērķi iegūt vērtīgas mantas, t.i, mantkārīgā nolūkā, ieradās Varakļānu novada Murmastienes pagasta /Nosaukums B/, kur, /pers. D/ izņemot logu ar rāmi, pa logu iekļuva /pers. J/ piederošās mājas telpās, kur kopīgi slepeni nozaga /pers. J/ piederošo plīts čuguna virsmu EUR 100 vērtībā, plīts ūdens katlu EUR 20 vērtībā, maizes krāsns čuguna virsmu EUR 100 vērtībā, kā arī, atsienot auklu, ar kuru bija aizsietas klēts durvis, iekļuva klēts telpā, no kuras slepeni nozaga /pers. J/ piederošo ledusskapi EUR 30 vērtība, veļas mašīnu EUR 50 vērtībā, līdz ar ko pavisam nozaga cietušajai piederošo īpašumu EUR 300 vērtībā.

Šādas /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

6.noziedzīgais nodarījums. /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ 2014.gada laika posmā no 13. līdz 31.decembrim (precīzu datumu un laiku izmeklēšanas gaitā nebija iespējams noskaidrot), būdami alkohola ietekmē, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ar mērķi iegūt vērtīgas mantas, t.i, mantkārīgā nolūkā, ieradās Varakļānu novada Murmastienes pagasta /Nosaukums C/, kur, uzlaužot durvis, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ iekļuva /pers. K/ piederošās mājas telpās, kur kopīgi slepeni nozaga /pers. K/ piederošo īpašumu EUR 300 vērtībā: elektrisko ēveli EUR 30 vērtībā, urbjmašīnu EUR 50 vērtībā, līmeņrādi EUR 5 vērtībā (dzeltenā krāsā), līmeņrādi EUR 40 vērtībā, urbjmašīnu «Liangming" EUR 20 vērtībā, galvas lukturi EUR 5 vērtībā, jaku un bikses EUR 70 kopvērtībā, ādas imitācijas jaku EUR 20 vērtībā, vīriešu kurpes EUR 10 vērtībā, sieviešu pludmales čības EUR 5 vērtībā, sviniņus (makšķerēšanas) EUR 5 vērtībā, kā arī no pagalma slepeni nozaga alumīnija kannu EUR 40 vērtībā, līdz ar ko nodarīja cietušajam /pers. K/ materiālo kaitējumu EUR 300 apmērā.

Šādas /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

7.noziedzīgais nodarījums. /pers. D/ un /pers. G/ 2014.gada laika posmā no 13. līdz 31.decembrim (precīzu datumu un laiku izmeklēšanas gaitā nebija iespējams noskaidrot), būdami alkohola ietekmē, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ar mērķi iegūt vērtīgas mantas, t.i., mantkārīgā nolūkā, ieradās Varakļānu novada Murmastienes pagasta /Nosaukums C/, kur pa atvērtām durvīm iekļuva /pers. K/ piederošās mājas telpās un kopīgi slepeni nozaga /pers. K/ piederošo īpašumu EUR 45 kopvērtībā: līmeņrādi EUR 5 vērtībā (zilā krāsā), ādas imitācijas jaku EUR 20 vērtībā, vīriešu kurpes EUR 10 vērtībā, sieviešu pludmales čības EUR 5 vērtībā, galvas lukturi EUR 5 vērtībā, nodarot cietušajam /pers. K/ materiālo kaitējumu EUR 45 apmērā.

Šādas /pers. D/ un /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pirmās instances tiesā netika izdarīta pierādījumu pārbaude apsūdzības daļā, kurā /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ savu vainu atzina pilnībā. Pārbaudīti tika pierādījumi, kas attiecas uz apsūdzībā norādīto /pers. F/ dalību 1.zādzībā, kā arī uz /pers. G/ dalību 5.zādzībā. Pārējā daļā apsūdzētie savu vainu viņiem izvirzītajās apsūdzībās atzina, pierādījumus un noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju neapstrīdēja.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis apsūdzētais /pers. D/, kurš spriedumu pārsūdz daļā par sodu, lūdzot to mīkstināt. Apsūdzētais uzskata, ka pirmās instances tiesa viņam noteikusi pārāk bargu sodu, jo prokurore galīgo sodu ir prasījusi mazāku. Ilgstoši atrodoties apcietinājumā, esot sapratis savu izdarīto. Apsola pēc soda izciešanas ar saviem darbiem un uzvedību pierādīt, ka šis ir bijis viņa mūža pēdējais noziegums.

Apsūdzētais, prokurore un cietušie nav pieteikuši noraidījumu tiesas sastāvam un nav izteikuši iebildumus lietas iztiesāšanai rakstveida procesā.

Apgabaltiesai nerodas šaubas par pirmās instances tiesas konstatēto apsūdzētā /pers. D/ vainu, līdz ar ko tiesa nesaskata pamatu lietas izskatīšanas robežu paplašināšanai un atzīst, ka lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā pēc tajā esošajiem materiāliem.

Saskaņā ar KPL 559.panta 5.daļas 2.punktu prokurore S.Pizele ir iesniegusi viedokli par apsūdzētā apelācijas sūdzību. Prokurore uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir motivēts, likumīgs un pamatots attiecībā uz apsūdzētajam /pers. D/ noteikto sodu, pie kam, nosakot galīgo sodu, apsūdzētajam piemērots labvēlīgākais, daļējs sodu saskaitīšanas princips. Izvērtējot /pers. D/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesas konstatēto atbildību mīkstinošo apstākli KL 47.panta 2.daļas izpratnē - savas vainas vaļsirdīgo atzīšanu un izdarītā nožēlu, kā arī atbildību pastiprinošos apstākļus, atbilstoši KL 48.panta 1.daļas l.pkt. un 12.pkt, t.i., noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu un izdarīts alkohola reibumā, kā arī apsūdzētā personību raksturojošos datus, prokurore uzskata, ka piespriestais sods vērtējams kā atbilstošs Krimināllikuma 46.panta kritērijiem un Krimināllikuma 35.pantā definētā soda mērķa sasniegšanai. Pirmās instances tiesa pamatoti pie soda noteikšanas, vērtējot apsūdzētā personību, ņēmusi vērā, ka apsūdzētais /pers. D/ tiek tiesāts jau astoto reizi, ka iepriekš piemērotie kriminālsodi nav ietekmējuši viņa sociālo dzīves veidu. Pirmās instances tiesa pamatoti secinājusi, ka apsūdzētajam izveidojusies stabila tendence izdarīt likumpārkāpumus.

Bez tam prokurore norāda, ka /pers. D/ apelācijas sūdzībā minētais par atšķirīgo valsts apsūdzības izteikto viedokli par nosakāmā soda mēru un tiesas piespriesto soda mēru nav pamats soda mīkstināšanai. Citi apstākļi, kas būtu par pamatu soda mīkstināšanai, sūdzībā nav minēti. Tā kā citi atbildību mīkstinoši apstākli, ko pirmās instances tiesa nebūtu vērtējusi, apelācijas sūdzībā nav minēti, nav pamata uzskatīt, ka piespriestais brīvības atņemšanas sods būtu pārāk bargs un neadekvāts izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturam un apsūdzētā personībai.

Novērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi lietas materiālus, iepazinusies ar prokurores viedokli, apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. D/ apelācijas sūdzība par soda mīkstināšanu ir nepamatota, taču pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. D/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 5.daļu.

Apelācijas instances tiesa saskaņā ar KPL 562.panta 1.daļu atzīst par nepieciešamu pārsniegt apelācijas sūdzības robežas, jo pirmās instances tiesa, nosakot /pers. D/ galīgo sodu, pieļāvusi KPL 25.pantā nostiprinātā dubultās sodīšanas nepieļaujamības *(ne bis in idem)* principa pārkāpumu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka izdarīja septiņas svešas kustamas mantas slepenas nolaupīšanas personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, iekļūstot telpā (zādzības). Viņa darbībām dots pareizs juridiskais vērtējums.

Nosakot apsūdzētajam sodu, pirmās instances tiesa vadījusies no Krimināllikuma 46.pantā noteiktajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem un, nosakot soda veidu, ņēmusi vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību, bet nosakot soda mēru -

atbildību mīkstinošo un atbildību pastiprinošos apstākļus.

/pers. D/ izdarījis septiņus smagus noziegumus, nozagto priekšmetu kopējā vērtība katrā noziegumā nepārsniedz zādzību izdarīšanas brīdī valstī noteikto minimālo mēnešalgu.

Vērtējot apsūdzētā personību, pirmās instances tiesa pareizi norādījusi, ka /pers. D/ iepriekš sodīts septiņas reizes. No Murmastienes pagasta pārvaldes raksturots visumā negatīvi – bieži lieto alkoholu, kā arī tajā iesaista citas personas. Ir tieksme uz svešu mantu piesavināšanos. Pēc paša teiktā, pirms apcietinājuma strādājis gadījuma darbus, kas saistīti ar mežizstrādi.

Pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka apsūdzētajam /pers. D/ izveidojusies stabila tendence izdarīt likumpārkāpumus, jo neskatoties uz iepriekš piemērotajiem sodiem, viņš savu dzīves veidu nemaina un turpina izdarīt noziedzīgus nodarījumus. Līdz ar to pirmās instances tiesa pamatoti /pers. D/ par izdarītajām zādzībām sodījusi ar īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi kā /pers. D/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu – savas vainas atzīšana un nožēla par izdarīto.

Apgabaltiesa nekonstatē citus apsūdzētā atbildību mīkstinošus apstākļus, kas būtu par pamatu soda mīkstināšanai, un apsūdzētais tādus arī nav norādījis.

Pirmās instances tiesa pamatoti saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta 1.daļas 1. un 12.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzinusi to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un tas ir izdarīts alkohola ietekmē.

Nosakot sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, pirmās instances tiesa ņēmusi vērā Krimināllikuma 50.panta 3.daļu un piemērojusi labvēlīgāko sodu saskaitīšanas principu, un nevis pilnībā, bet gan daļēji saskaitījusi piespriestos sodus.

Apgabaltiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 1.daļu /pers. D/ par septiņiem noziedzīgiem nodarījumiem noteiktais sods - brīvības atņemšana uz 8 mēnešiem - ir samērīgs un taisnīgs, kā arī atbilstošs viņa personībai un Krimināllikuma 35.pantā paredzētā soda mērķa īstenošanai, tāpēc tā mīkstināšanai nav pamata.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka Madonas rajona tiesas 2015.gada 22.maija spriedums daļā par /pers. D/ noteikto galīgo sodu ir taisīts, pārkāpjot KPL 25.panta 1.daļas nosacījumus par dubultās sodīšanas nepieļaujamību, jo ar Madonas rajona tiesas 2015.gada 4.marta spriedumu /pers. D/ galīgais sods jau tika noteikts, daļēji pievienojot ar Madonas rajona tiesas 2015.gada 19.februāra spriedumu noteikto sodu.

KPL 25.panta 1.daļā noteikts, ka personu par vienu un to pašu noziedzīgo nodarījumu var tiesāt un sodīt tikai vienu reizi.

No lietas materiāliem redzams, ka ar Madonas rajona tiesas 2015.gada 19.februāra spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 5 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu daļēji pievienots sods, kas nav izciests pēc Madonas rajona tiesas 2014.gada 13.janvāra sprieduma un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 2 gadiem 5 mēnešiem (2.sēj. ll. 113.-117.).

Ar Madonas rajona tiesas 2015.gada 4.marta spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta 3.daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 5.daļu šis sods daļēji saskaitīts ar sodu, kas noteikts ar Madonas rajona tiesas 2015.gada 19.februāra spriedumu un galīgais sods /pers. D/ noteikts brīvības atņemšana uz 2 gadiem 6 mēnešiem. Ar Vidzemes apgabaltiesas 2015.gada 21.maija lēmumu Madonas rajona tiesas 2015.gada 4.marta spriedums atstāts negrozīts. Spriedums stājies spēkā 2015.gada 9.jūnijā.

Konkrētajā lietā ar Madonas rajona tiesas 2015.gada 22.maija spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu septiņu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 175.panta 3.daļā. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 1.daļu sods /pers. D/ noteikts brīvības atņemšana uz 8 mēnešiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 5.daļu daļēji pievienots piespriestais sods pēc Madonas rajona tiesas 2015.gada 19.februāra sprieduma un galīgais sods /pers. D/ noteikts brīvības atņemšana uz 2 gadiem 10 mēnešiem.

Ņemot vērā minēto, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, taisot 2015.gada 22.maija spriedumu, ir pieļāvusi KPL 575.panta 3.daļā norādīto Kriminālprocesa likuma būtisku pārkāpumu, kas novedis pie notiesātās personas stāvokļa nelikumīgas pasliktināšanās.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar KPL 563., 564.p., apgabaltiesa

nosprieda:

Atcelt Madonas rajona tiesas 2015.gada 22.maija spriedumu daļā par /pers. D/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 5.daļu un kriminālprocesu šajā daļā izbeigt.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā LR Augstākajā tiesā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas 2015.gada 1.oktobra.

Tiesnese referente R.Liepiņa

Tiesneses Dz.Apine

E.Sudāre